

Ajankohtaista maa- ja metsätalousministeriöstä

Leader-työn ajankohtaispäivät 28.3.2019

Sanna Sihvola ja Laura Jänis

Sisältö

- Maaseutuohjelman tuloksia
- Yhteisen maatalous- ja maaseutupolitiikan valmistelun tilannekatsaus
- Ajankohtaisia asioita ohjelmakausi 2014-2020
- Monirahastoinen CLLD

Maaseutuohjelman avulla on parannettu osaamista ja saavutettavuutta, monipuolistettu ja uudistettu maaseudun yritystoimintaa, panostettu mittavasti ympäristöasioihin ja tuotantoeläinten hyvinvointiin, lisätty innovaatioita ja vientiä sekä kehitetty palveluita ja vahvistettu ihmisten osallistumista.

Maaseutuohjelman saavutuksia

- 49 000 ihmistä on parantanut osaamistaan osallistumalla koulutukseen
- 2 500 yritystä on perustettu tai toimintaa on kehitetty
- 5 400 luotua työpaikkaa
- 17 000 tilaa on hyödyntänyt neuvontaa
- 5 000 tilaa on saanut tukea uudistavaan investointiin
- 900 tilaa on saanut nuorten viljelijöiden aloitustukea
- 5 900 hankkeessa kehitetään palveluita ja kyliä
- 83 hankkeessa parannettu nopean laajakaistan saavutettavuutta

Lähde: Ruokavirasto tai Hyrrä. Lopetetut ja käynnissä olevat hankkeet. Epäviralliset luvut.

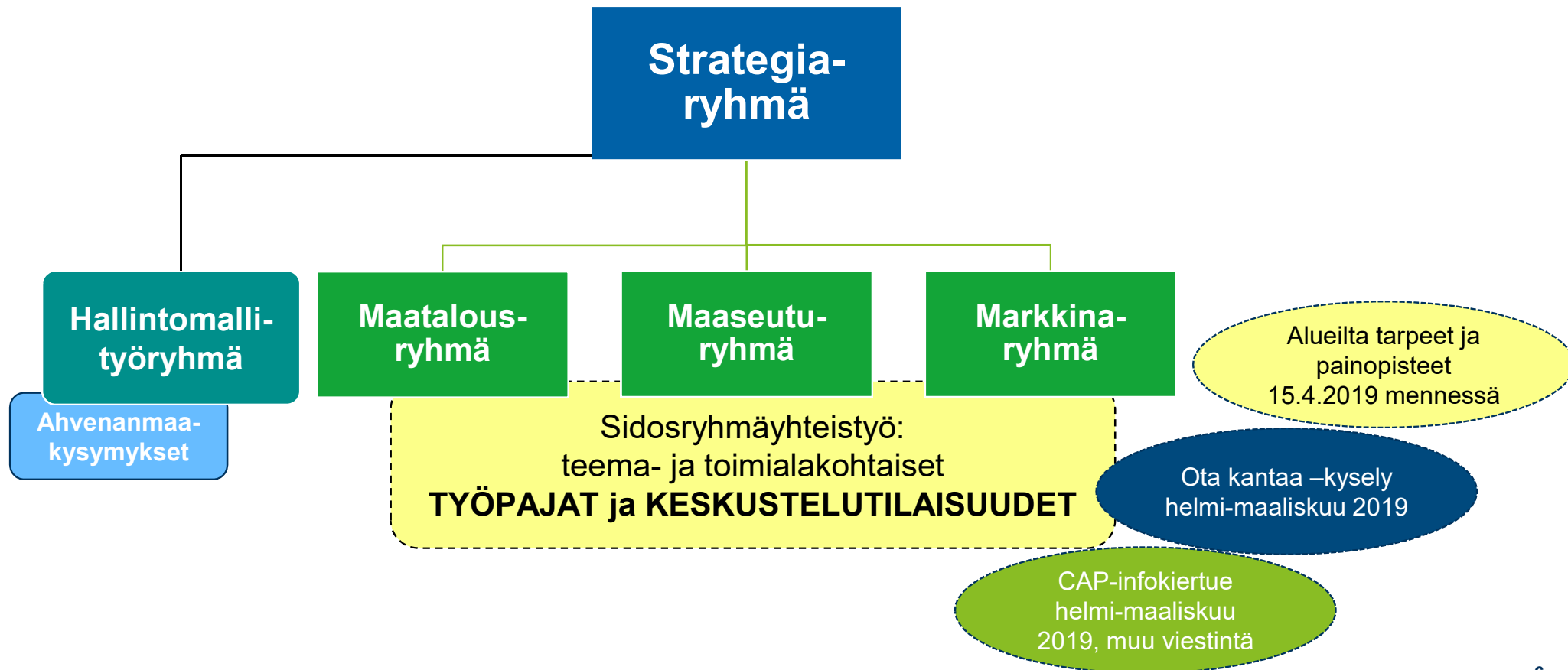

EU-valmistelu

- CAP-asetusesityksen käsittely etenee neuvoston työryhmissä
 - Haasteita: yritysten kehittäminen, investointien tukitasot
- Monirahastoinen CLLD?
- Oikeasti uudenlainen toimeenpanomalli
- Siirtymäsäädökset?
- Aikataulu, rahoitus?
- Suomen pj. kausi 1.7 alkaen

CAP27-työryhmät + sidosryhmien ja kansalaisten kuuleminen

Pidetyt työpajat

Pidetyt työpajat

**Geenivarojen
suojelu ja käytön
edistäminen**
28.1.2019
Eero Pehkonen

**Eroosionesto ja
kasvipeitteisyyde
n edistäminen**
30.1.2019
Anna Schulman

**Kasvinsuojelusta
huolehtiminen
sa
maaloustuotannossa**
4.2.2019
Veli-Pekka Reskola

**Ruokasektorin
kannattavuuden ja
kilpailukyvyn
parantaminen**
12.2.2019
Pekka S / Anna-
Leena

**Maaperästä ja
vesitaloudesta
huolehtiminen**
19.2.2019
Sini Wallenius

**Maatalousluonnon
monimuotoisuuden
edistäminen**
5.3.2019
Anna Schulman

**Maataloustuotann
on tuottavuuden ja
tuotantorakenteen
parantaminen**
29.1.2019
Sanna Koivumäki

**Maatalouden
tulokehityks
en
edistäminen**
1.2.2019
Martti Patjas

**EU:n
laatu järjestelmien
käyttöön oton
edistäminen**
5.2.2019
Maija Heinonen

**Aktiivisen
maaloustuotanno
n edistäminen**
15.2.2019
Arja-Leena
Kirvesniemi

**Ilmastonmuutoksen
hillitseminen ja
sopeutuminen sekä
ilmanlaadun
parantaminen**
1.3.2019
Marja-Liisa Tapio-
Biström

**Viljelijätukijärjestelm
ien valvonnan
kehittäminen**
11.3.2019
Juha Palonen

Tulevat työpajat

CAP-valmistelun Leader-työpajat

1. Millainen on hyvä paikallinen kehittämisstrategia 18.12.
2. Millainen on hyvä Leader-ryhmä 18.1.
3. Leader & Älykkäät Kylät -kokonaisuus 1.2.
4. Miten varmistamme hyvin toimivat ryhmät ja toiminnalle resurssit koko maahan? 15.3.
 - Skype-webinaari tuloksista 2.4. klo 9-9.30
5. Kooste jo pidetyistä työpajoista ja jatkotyötä vaativien teemojen valmistelu eteenpäin 25.4.

Ota kantaa

- Kaikille kansalaisille **avoin kysely ja vaikuttamismahdollisuus** EU-maatalouspolitiikan uudistukseen liittyvistä asioista on käynnissä **Otakantaa.fi –verkkopalvelussa** 30.4.2019 asti:

<https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/331/osallistuminen/644/kysely/>

Uudelleenbudjetoitavat varat

- Lisätalousarvion aikataulu selviää uuden hallituksen myötä
- LTAE-aikataulu tulee meille annettuna ja ohjeistamme siitä heti, kun se on mahdollista. Leader-ryhmissä ja ELY-keskuksissa on kuitenkin hyvä edetä hankkeiden päättämisten kanssa.
- Aikaisintaan varat saataisiin ELY-keskusten ja Leader-ryhmien käyttöön loppuvuodesta 2019.

Uudet valtuudet 2020 ja sulkeminen

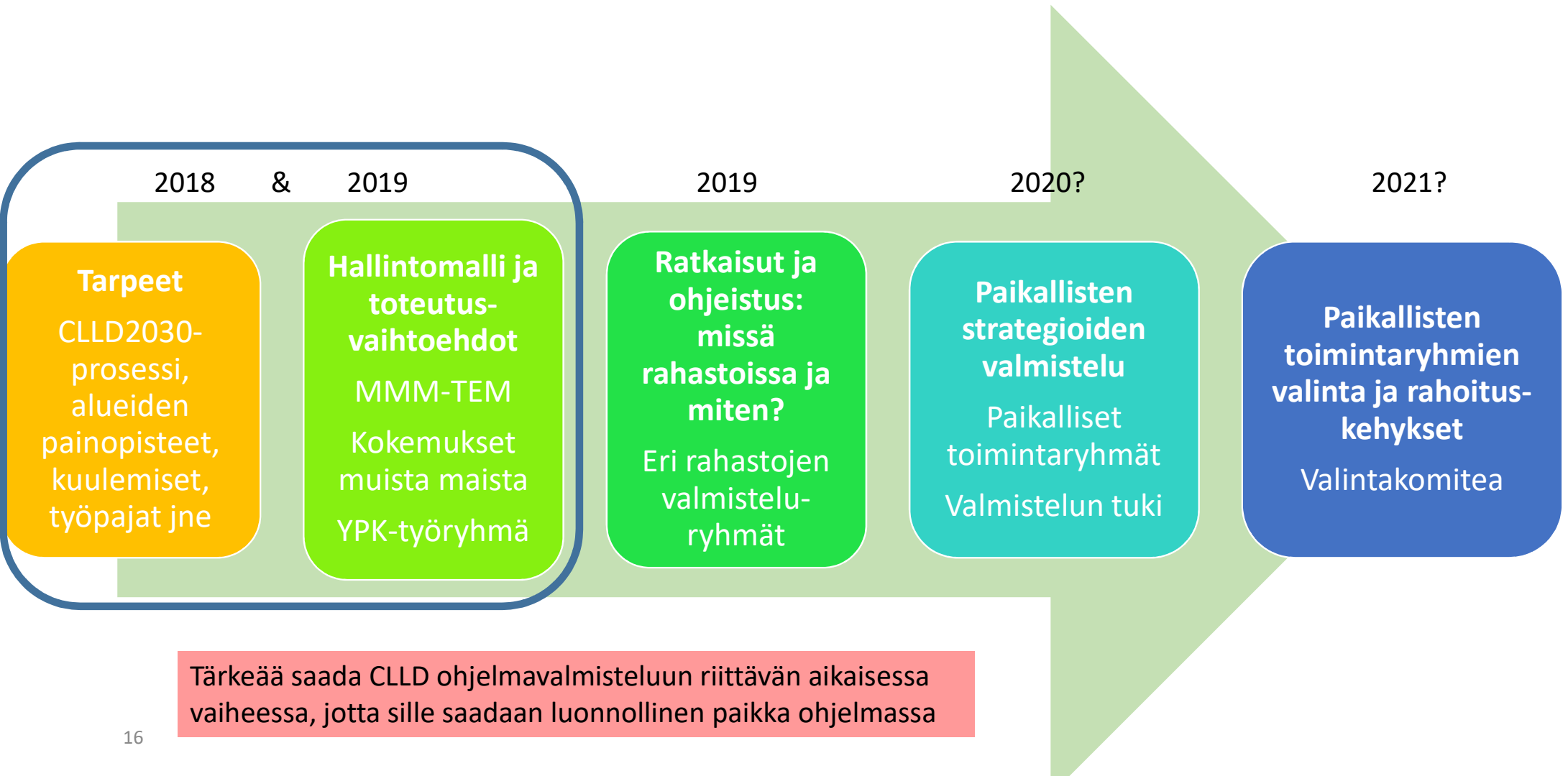
- Tavoitteena vaikuttava ohjelmaperusteinen kehittäminen sekä varojen täysimääräinen käyttö
- Täysimääräinen toimeenpano- ja reagointikyky ohjelmakauden loppuun asti -> siltaus uudelle kaudelle
- Todennäköisesti VM ei anna jakolupaa uusien valtuuksien 2020 jaolle, ennen kuin Ruokavirasto on tehnyt päätöksen vuodelta 2019 siirtävistä varoista
- Ruokavirasto ohjeistaa sulkemisen kansalliset aikataulut:
 - Tukipäätökset 31.12.2020 mennessä
 - Muutospäätökset vuoden 2022 loppuun (pl. sellaiset muutospäätökset, joilla lisätään menoja)
 - Hankkeiden toteutusaika olisi vuoden 2022 loppuun.
 - Toimintarahaa voisi käyttää 30.6.2023 ja teknistä apua 30.6.2023 saakka.
- Toimintarahan riittävyys ohjelmakaudella 2014-2020
- Leaderin kehystarkistus edelleen jumissa valituksen takia

Ehdotus toimintarahahan uudeksi malliksi

- Leader-ryhmien esitys, valmisteltu yhteistyössä Ruokaviraston ja MMM:n kanssa.
- Toimintarahasta säädettäisiin omassa valtioneuvoston asetuksessa.
- Flat rate xx-xx %, kattaen kaikki toimintarahahan kustannukset, lasketaan ryhmän koko kehyksestä
 - Maksettaisiin strategian edistymisen mukaan: maksatukset sekä Leader-ryhmän tekemät puollot suhteessa ryhmän suuntaa antavan rahoituskehyksen määrään
- Toimintarahahan maksamisen edellytyksenä on, että ryhmä noudattaa Leader-periaatteita. ”Liikennevalo-malli”, ”keltainen kortti”. Toimintarahaa voitaisiin vähentää, jos puutteita. Lisätään ohjausta ja neuvontaa, jos ongelmia.
- Vaikuttavalla toiminnalla ja parantamalla laatua voi saada lisää kehystä ja toimintarahaa. Prosessi olisi vastaava kehystarkistus-menetelmä kuin kuluvalle kaudella.

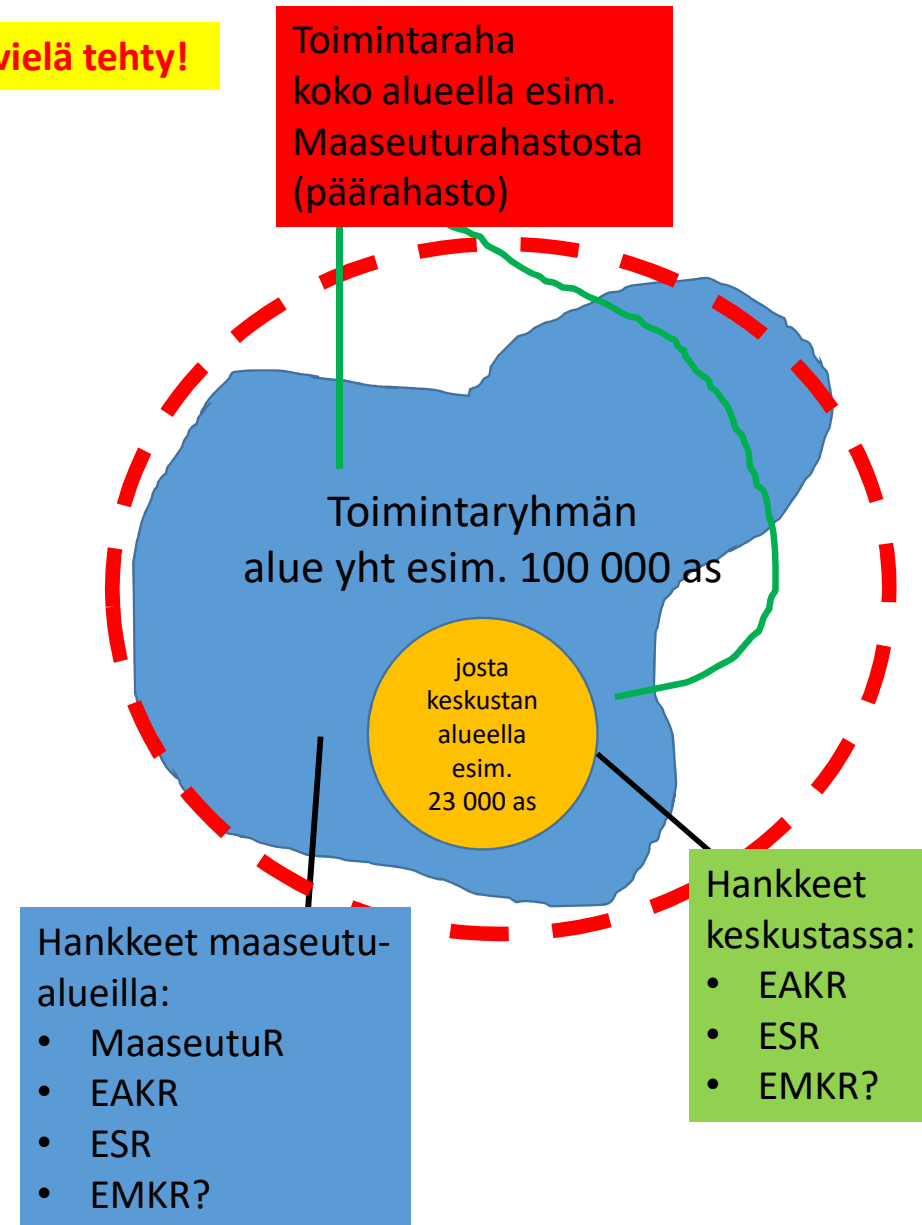
CLLD:n valmisteluprosessi kansallisesti

Hahmottelua – LUONNOS – päätöstä monirahastoisesta CLLD:stä ei ole vielä tehty!

Monirahastoinen CLLD

- Yksi alue, yksi strategia, yksi toimintaryhmä
- Toimintaryhmä hakee rahoitusta niistä rahastoista, jotka soveltuvat sen strategian toteuttamiseen. Kaikille ryhmille ei todennäköisesti tulisi kaikkia rahastoja.
- MMM ja TEM vahvistaisivat ryhmän hyväksymispäätöksessä strategian suuntaa antavan rahoituskehysten
 - Maaseuturahasto xx €
 - EAKR xx €
 - ESR xx €
 - EMKR xx €?
 - mahdollistaisi suuremman rahoituskehysten, kuin Maaseuturahasto yksin
- Päärahasto
 - voitaisiin valita joku rahastoista – tässä esim. Maaseuturahasto
 - toimintaryhmänä toimimisen kustannukset, aktivointikustannukset
 - kyseiseen strategiaan sovelletaan päärahaston sääntöjä
 - muiden rahastojen viranomaisten on nojaututtava päärahaston viranomaisen tekemiin päätöksiin ja tarkastuksiin
 - seurannan ja maksujen suorittamisen edellyttämät tiedot rahastokohtaisten sääntöjen mukaan

Leader/CLLD-ryhmien ja paikallisten strategioiden valintaprosessi

2019?

MMM (ja TEM?)
perustavat
valintakomitean ja
avaavat haun

Paikalliset toimijat
laativat strategian
osallistavalla
prosessilla

Valintakomitea
arvioi strategiat

-----yksi vuosi -----

2021?

Valintakomitea
tekee esityksen
ryhmien valinnasta
ja rahoituksesta
MMM (ja TEM?)
hyväksyvät
strategiat,
toimintaryhmät ja
niiden
rahoituskehykset

Ex-maakuntaudistus

- Hallituksen eron myötä on siirrytty maakuntaudistuksen hallittuun alasajoon ja tehdyn työn hyödyntämiseen muutoin
- Ex-valmisteluorganisaatioille lähetetty toiminta- ja talousohjeet uudistukseen osoitetun rahoituksen käytöstä ja aikataulusta
- VM ohjeistaa loppuraportoinnista 27.3
- ELY-keskusten, AVlen, maakuntien liittojen ja kuntien toiminta jatkuu **voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti**

Lisätietoja: <https://mmm.fi/cap27>

